

EXPUNERE DE MOTIVE

Contextul macroeconomic, în cadrul caruia s-au prognozat tintele macroeconomice pentru anul 2005, s-a construit având la baza datele privind crearea și utilizarea produsului intern brut în perioada 2001-2003 și preliminarea acestora pentru anul 2004, continuându-se politicile de dezvoltare economică sănătoasă și management fiscal prudent.

În ultimii ani, România a făcut mari progrese în îmbunătățirea economiei sale. Astfel:

- produsul intern brut anual a înregistrat în perioada 2001-2003 o creștere cuprinsă între 4,9% și 5,7%, prognozându-se pentru anul 2004 o creștere de 7,6%;
- produsul intern brut pe locuitor a crescut de la un an la altul, astfel că față de 52,1 milioane lei în anul 2001, pentru anul 2004 se prognozează 106,0 milioane lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 103,5% față de cel din anul 2001;
- inflația (decembrie față de decembrie an anterior) a scăzut de la 30,3% în anul 2001 la una estimată la 9,3% în anul 2004, o diminuare cu 21,0 puncte procentuale în cei patru ani, și cu 31,4 puncte procentuale față de anul 2000;
- castigul salarial mediu brut a crescut de la 4.220.400 lei în anul 2001 la 8.052.000 lei în anul 2004;
- pensia medie a crescut de la 949.385 lei în anul 2001 la 2.318.954 lei în anul 2004, creștere datorată în principal începerii

recorelarii din anul 2002, a indexarii anuale cat si a majorarii acesteia incepand cu 1 septembrie 2004.

Veniturile si cheltuielile bugetului asigurarilor sociale de stat si bugetului asigurarilor pentru somaj au fost programate si urmarite in executie in conformitate cu legislatia specifica in aceste domenii, corelata cu legislatia in domeniul finantelor publice.

Principalele venituri ale celor doua bugete au fost contributiile de asigurari sociale de stat si de asigurari pentru somaj.

Pentru reducerea fiscalitatii asupra fortei de munca, in perioada 2001-2004 s-a redus cu 3,5 puncte procentuale contributia de asigurari sociale datorata de angajat si angajator si cu 2,0 puncte procentuale contributia de asigurari pentru somaj datorata de angajator.

Din bugetul asigurarilor sociale de stat si bugetul asigurarilor pentru somaj s-au finantat in principal, dar nu singurele, urmatoarele forme de protectie a cetatenilor: a) pensiile; b) trimiterile la tratament balnear si odihna; c) indemnizatii si ajutoare; d) tratament balnear si odihna; e) indemnizatii de somaj; f) alocatii de sprijin; g) plati compensatorii; h) plati pentru stimularea somerilor care se angajeaza inainte de expirarea perioadei de somaj; etc.

Tintele pe termen mediu (2005-2008) ale principalilor indicatori macroeconomici se caracterizeaza prin:

- o crestere economica in anul 2005 de 5,3%, ajungand in anul 2008 la 5,6%;
- produsul intern brut pe locuitor va creste in anul 2005 la 121,6 milioane lei pe locuitor, tendinta ce se mentine pana in anul 2008 cand acesta va atinge 162,9 milioane lei;
- inflatia (decembrie fata de decembrie an anterior) va inregistra o scadere de la un an la altul, astfel ca de la 7% cat se prognozeaza pentru anul 2005 va ajunge la 3,0% in anul 2008;
- pentru anul 2005 s-a prognozat o pensie medie de 2.582.396 lei/luna, ca urmare a finalizarii procesului de recorelare a pensiilor, a indexarilor anuale si a majorarii de la 1 septembrie 2004.

Principalele optiuni strategice ale politicii fiscal-bugetare, in domeniul asigurarilor sociale, in perioada 2005-2008 se vor concentra pe urmatoarele:

- o politica de relaxare a fiscalitatii asupra fortei de munca, dupa cum urmeaza:

- a) pentru anul 2005:

- reducerea cu 2 puncte procentuale a cotelor de contributii pentru asigurari sociale datorate de angajator la bugetul asigurarilor sociale de stat;

- b) pentru perioada 2006-2008, in functie de identificarea surselor de acoperire, se are in vedere reducerea in continuare a cotei contributiei de asigurari sociale cu 2 puncte procentuale in anul 2006 si cu un punct procentual in anul 2007;

- fundamentarea si dimensionarea cheltuielilor in functie de veniturile prognozate, posibil de incasat, fara a se apela la surse de finantare inflationista;

- suportarea din bugetul de stat a cheltuielilor ocazionate de plata drepturilor de pensie din sistemul public provenite din fostul sistem de asigurari sociale al agricultorilor, asigurandu-se astfel principiul contributivitatii stabilit pentru sistemul public de pensii de Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale, cu modificarile si completarile ulterioare;

- cresterea gradului de ocupare a populatiei active si reducerea somajului, prin aplicarea unor masuri economice de stimulare a crearii de noi locuri de munca in conditiile continuarii procesului de privatizare si restructurare, astfel incat in anul 2005 rata somajului sa scada la 6,7%;

Acestea au fost principalele considerente care au stat la baza elaborarii proiectelor bugetului asigurarilor sociale de stat si bugetului asigurarilor pentru somaj pe anul 2005 si a estimarilor pentru anii 2006-2008.

Veniturile si cheltuielile bugetului asigurarilor sociale de stat.

Veniturile

Pentru anul 2005 din totalul veniturilor bugetare de 166.323,5 miliarde lei, 92,0% urmeaza sa se incaseze din contributiile pentru asigurari sociale si 0,9% din diverse venituri. Pentru sustinerea in totalitate a cheltuielilor ce se finanteaza din acest buget, in anul 2005, din bugetul de stat se alocă o subventie de 11.734,6 miliarde lei, respectiv 7,1% din totalul veniturilor bugetare.

Veniturile bugetare urmeaza sa creasca cu 7,2% in anul 2005 comparativ cu anul 2004, sau cu 11.156,0 miliarde lei.

Veniturile fiscale provenind din contributiile de asigurari sociale vor creste de la 136.336,0 miliarde lei in anul 2004 la 153.089,5 miliarde lei in anul 2005.

Nivelul acestora a fost stabilit avandu-se in vedere o cota medie de contributie de asigurari sociale de 20,3% si o cota individuala de contributie de asigurari sociale de 9,5%.

Veniturile nefiscale in suma de 1.499,4 miliarde lei, provenind din contributiile pentru bilete de tratament si odihna, alte venituri pentru asigurarile de accidente de munca si boli profesionale si incasarile din alte surse, sunt in crestere cu 37,8% fata de anul 2004.

Cheltuielile

In anul 2005 se estimeaza ca din bugetul asigurarilor sociale de stat se vor finanta cheltuieli in suma totala de 161.430,1 miliarde lei din care: 97,6% pentru pensii de asigurari sociale, diverse indemnizatii si ajutoare; 2,1% pentru administrarea fondului si 0,3% pentru plata dobanzii datorate trezoreriei statului.

La stabilirea cheltuielilor pentru pensii, s-au avut in vedere urmatoarele:

- 4.642.500 pensionari de asigurari sociale;
- 2.582.396 lei/luna pensia de asigurari sociale.

Nivelul lunar mediu pentru anul 2005 al pensiei de asigurari sociale s-a determinat avand in vedere valoarea punctului de pensie stabilit potrivit art.80 din Legea nr.19/2000, cu modificarile si completarile ulterioare.

Bugetul asigurarilor sociale de stat este programat pentru anul 2005 cu un excedent in suma de 4.893,4 miliarde lei, care reprezinta rezultatul financiar al sistemului de asigurare pentru accidente de munca si boli profesionale, ale carui venituri si cheltuieli sunt cuprinse, potrivit legislatiei in vigoare, distinct in acest buget.

Veniturile si cheltuielile bugetului asigurarilor pentru somaj

Venituri

Pentru anul 2005 veniturile bugetare provin in proportie de 91,2% din contributii pentru asigurarile pentru somaj, 4,1% din incasari din rambursarea imprumuturilor acordate si 4,7% din diverse venituri.

Veniturile bugetului asigurarilor pentru somaj cresc in anul 2005 cu 13,6% comparativ cu anul 2004, respectiv cu 2.476,6 miliarde lei, din care cresterea contributiilor pentru asigurarile pentru somaj va fi de 13,5%.

Veniturile fiscale provin din contributiile pentru asigurarile pentru somaj care vor creste de la 16.661,9 miliarde lei in anul 2004 la 18.914,0 miliarde lei in anul 2005.

Nivelul acestora s-a stabilit avandu-se in vedere o cota de contributie de 3% pentru angajator si o cota individuala de contributie de 1%.

Veniturile nefiscale provin din incasarea contravalorii dobanzilor platite de trezoreria statului pentru disponibilitatile inregistrate de buget si pastrate in trezorerie, din incasarea taxelor pentru activitatea de formare profesionala si a celor pentru acreditarea furnizorilor de servicii de ocupare, precum si din rambursarea imprumuturilor acordate pentru infiintarea si dezvoltarea de intreprinderi mici si mijlocii, venituri care reprezinta o crestere cu 29,9% in anul 2005 fata de anul 2004.

Cheltuielile

In anul 2005 fondurile prevazute in bugetul asigurarilor pentru somaj se utilizeaza pentru:

- plata ajutoarelor si indemnizatiilor, circa 64,6 % din total, in special pentru: a) indemnizatii de somaj; b) plati compensatorii; c) stimularea angajatorilor care incadreaza absolventi; d) indemnizatii de somaj pentru absolventi; e) stimularea angajatorilor care incadreaza someri apartinand unor categorii defavorizate;

- plata contributiilor pentru asigurarile sociale de stat si pentru asigurarile sociale de sanatate, circa 14,6% din total;

- imprumuturi acordate pentru infiintarea si dezvoltarea de intreprinderi mici si mijlocii, circa 7,9% din total;

- programe pentru ocuparea temporara a fortei de munca, masuri active pentru combaterea somajului, circa 5,6% din total;

- centre de calificare si recalificare si actiuni de invatamant, circa 1,0% din total.

Nivelul cheltuielilor ce se finanteaza in anul 2005 din bugetul asigurarilor pentru somaj a fost stabilit avandu-se in vedere urmatoarele categorii de beneficiari si cuantumuri medii lunare:

- 257.000 beneficiari de indemnizatii de somaj;
- 18.200 beneficiari de indemnizatie de somaj si venit de completare, conform Ordonantei de urgenta nr.8/2003 privind stimularea procesului de restructurare, reorganizare si privatizare a unor societati nationale, companii nationale si societati comerciale cu capital majoritar de stat, cu modificarile si completarile ulterioare;

- 92.000 beneficiari de indemnizatie de somaj pentru absolventi;

- 2.325.000 lei/luna o indemnizatie de somaj;

- 1.550.000 lei/luna o indemnizatie de somaj pentru absolventi.

In anul 2005 bugetul asigurarilor sociale de stat si bugetul asigurarilor pentru somaj, pe langa fondurile proprii de care pot dispune conform legislatiei, mai beneficiaza si de credite externe obtinute in baza Acordului de imprumut incheiat de Romania cu Banca Internationala pentru Reconstructie si Dezvoltare pentru Proiectul privind forta de munca si protectia sociala, ratificat prin Ordonanta Guvernului nr.35/1995, aprobata

prin Legea nr.121/1995 si a Acordului de imprumut incheiat intre Romania si Banca Internationala pentru Reconstructie si Dezvoltare referitor la Proiectul privind dezvoltarea sectorului social, ratificat prin Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr.111/2001, aprobata prin Legea nr.582/2001.

Aceste fonduri se utilizeaza pentru finantarea masurilor active pentru combaterea somajului, acordarea de imprumuturi de catre agentile guvernamentale si administrate prin agentii de credit si pentru alte categorii de cheltuieli specifice fortei de munca si protectie sociala.

Avand in vedere cele prezentate mai sus, s-a elaborat proiectul Legii bugetului asigurarilor sociale de stat pe anul 2005, pe care il supunem aprobarii Guvernului.

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,

MIHAI NICOLAE TANASESCU

AVIZAM FAVORABIL,

MINISTRUL MUNCII,
SOLIDARITATII SOCIALE
SI FAMILIEI,

DAN MIRCEA POPESCU

MINISTRUL JUSTITIEI,

CRISTIAN DIACONESCU